

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622204315
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6622204315.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpený Mgr. Ivanom Bugrim, advokátom, so sídlom Námestie SNP 23, 960 01 Zvolen, proti žalovaným: 1/ E. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. XX/XX, XXX XX G. - H., 2/ I. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. - F. XX/XX, XXX XX G. - H., žalované spoločne zastúpené Advokátskou kanceláriou IURIDICA LEGAL s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, IČO: 47 256 532, o určenie neúčinnosti právnych úkonov, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 15C/117/2022-162 zo dňa 24.05.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 15C/117/2022-162 zo dňa 24.05.2023 p o t v r d z u j e .

II. Žalované 1/, 2/ s ú p o v i n n é zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej aj len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že:

„I. Súd určuje, že Darovacia zmluva so zriadením vecného bremena, uzatvorená medzi žalovanou 1/ ako obdarovanou a žalovanou 2/ ako daryňou, vklad vlastníckeho práva podľa ktorej bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor zo dňa 25.11.2019 pod č. J./XXXX - 418/19, ktorou žalovaná 2/ previedla na žalovanú 1/ vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území H., obec Lučenec, H. Lučenec, evidovaných Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom, zapísaných na LV č. XXXX, a to: - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 63 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 54 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: záhrada o výmere 194 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 120 m², - stavbu: rodinný dom so súpisným číslom XX, postavený na parcele registra „C“ parc. č. XXX, je voči žalobcovi právne neúčinná.

II. Súd určuje, že zriadenie vecného bremena Darovacou zmluvou so zriadením vecného bremena, vklad vecného bremena podľa ktorej bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor zo dňa 25.11.2019 pod č. J./XXXX - XXX/XX a ktorou bolo v prospech žalovanej 2/ ako oprávnenej z vecného bremena zriadené vecné bremeno in personam, zodpovedajúce právu žalovanej 2/ ako oprávnenej z vecného bremena bezplatne doživotne užívať nehnuteľnosti nachádzajúce sa v

katastrálnom území H., obec Lučenec, H. Lučenec, evidované Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom, zapísané na LV č. XXXX, a to: - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 63 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 54 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: záhrada o výmere 194 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m², - pozemok: parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 120 m², - stavbu: rodinný dom so súpisným číslom XX, postavený na parcele registra „C“ parc. č. XXX, je voči žalobcovi právne neúčinné.

III. Žalované 1/ a 2/ sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.“

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným 1/, 2/ určenia neúčinnosti právnych úkonov, a to Darovacej zmluvy a zriadeného vecného bremena v prospech žalovanej 2/ zmluvou o zriadení vecného bremena (ako súčasť darovacej zmluvy) žalovanou 2/ ako daryňou a oprávnenou z vecného bremena, vklad ktorých bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor dňa 25.11.2019 a je evidovaný pod č. J./XXXX - XXX/XX.

1.2 Žalobca v žalobe uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9C/89/2013, ktorého predmetom bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, bol stranou súdneho konania v procesnom postavení žalobcu. Stranami súdneho konania sp. zn. 9C/89/2013 v procesnom postavení žalovaných bola K. A., L. M., nar. XX.XX.XXXX a I. I., L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. - F. XX/XX, XXX XX G. (žalovaná 2/ v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/117/2022).

1.3 K. A. a I. I. sú blízkymi osobami ako príbuzní v priamom rade, kde K. A. je dcérou I. I., ide teda o vzájomný vzťah dcéra - matka. V rámci podanej žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/89/2013 si žalobca uplatnil nárok na náhradu trov konania, pričom v spore bol v celom rozsahu procesne úspešný. Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 9C/89/2013-452 zo dňa 08.01.2019, ako procesne úspešnému žalobcovi, priznal voči K. A. a I. I. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Toto rozhodnutie bolo I. I. (žalovanej 2/) doručené dňa 05.02.2019. Následne Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 9C/89/2013-545 zo dňa 28.10.2019 (ďalej aj „uznesenie“) uložil K. A. a I. I. (žalovanej 2/) povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi súdny poplatok vo výške 3.960,- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 9.832,- Eur, teda spolu trovy konania v celkovej výške 13.792,- Eur (ďalej aj „pohľadávka“). Zároveň osobitným výrokom uložil K. A. nahradiť žalobcovi súdny poplatok vo výške 33,- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.733,62 Eur, spolu teda sumu 1.766,62 Eur, pričom v tejto časti bola povinnosť uložená osobitne len K. A..

1.4 Nakoľko K. A. a I. I. (žalovaná 2/) súdom uloženú povinnosť nahradiť žalobcovi pohľadávku titulom náhrady trov konania dobrovoľne nesplnili ani len z časti, žalobca podal voči nim návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie peňažných nárokov priznaných mu u znesením. Vykonaním exekúcie bol exekučným súdom poverený A. A. N., súdny exekútor so sídlom vo Zvolene, ktorý exekúciu na vymoženie pohľadávky na náhradu trov konania vykonával v exekúcii vedenej pod sp. zn. 359EX 757/19. V rámci tejto exekúcie je vymáhaná pohľadávka na náhradu trov konania vo výške istiny 13.792,- Eur voči K. A. a I. I. (žalovanej 2/), na zaplatenie ktorej sú zaviazané spoločne a nerozdielne, k čomu treba ešte pripočítať príslušenstvo pohľadávky vo výške spolu 527,23 Eur (z toho súdny poplatok za návrh na vykonanie exekúcie vo výške 16,50 Eur, trovy právneho zastúpenia oprávneného v exekučnom konaní do vydania poverenia na vykonanie exekúcie vo výške 339,94 Eur a trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinných na zastavenie exekúcie 170,79 Eur (viď správa o stave exekúcie 359EX 757/19 zo dňa 01.10.2022). Osobitne voči K. A. (ako samostatnému dlžníkovi - povinnému) bola v predmetnej exekúcii vymáhaná pohľadávka vo výške 1.766,62 Eur (výrok II. Uznesenia). Počas vykonávania exekúcie, ktorá doposiaľ od jej začatia do dňa podania žaloby trvá bezmála 3 roky (poverenie na vykonanie exekúcie bolo exekútorovi udelené dňa 11.12.2019), exekútor od K. A. a I. I. (žalovanej 2/), ako povinných v exekúcii, doposiaľ exekvovanú pohľadávku žalobcu (oprávneného v exekučnom konaní) uspokojil len v časti, kedy na (čiastočné) uspokojenie jeho pohľadávky od povinných vymohol len sumu vo výške 3.405,96 Eur. K čiastočnému vymoženiu exekvovanej pohľadávky voči K. A. a I. I. (žalovanej 2/) došlo len spôsobom vykonania exekúcie podľa § 63 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, t.j. zrážkami zo mzdy (voči K. A.) a resp. zrážkami z dôchodku I. I. (žalovanej 2/).

1.5 K. A. podala návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok (tzv. osobný bankrot). Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 15.08.2022, sp. zn. 6OdK/308/2022, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 162/2022 zo dňa 22.08.2022, vyhlásil konkurz na majetok K. A.. V dôsledku vyhlásenia konkurzu bola preto exekúcia voči K. A. ex lege zastavená, a teda v súčasnosti je exekúcia sp. zn. 359EX 757/19 vedená len voči I. I. (žalovanej 2/), ako jedinej povinnej v exekúcii. Z uvedených dôvodov sa žalobca domáha určenie neúčinnosti označených právnych úkonov, z dôvodu, že ho ako veriteľa ukracujú.

1.6 V ďalšom obsahu odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatoval jednotlivé prednesy, vyjadrenia sporových strán a vo veci vykonané dokazovanie. Na vec aplikoval ustanovenia § 42a ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 42b ods. 1, 2, 4 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 151n, § 151o, § 151p ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka.

1.7 Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/89/2013-545 zo dňa 28.10.2019, vykonateľným dňa 16.11.2019 bola žalovanej 2/ I. I. uložená povinnosť nahradiť žalobcovi A. B. súdny poplatok vo výške 3.960,- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 9.832,- Eur, teda spolu trovy konania v celkovej výške 13.792,- Eur. Predmetné uznesenie bolo doručené žalovanej 2/ I. I. dňa 04.11.2019. Následne dňa 08.11.2019 bola medzi žalovanou 1/ ako obdarovanou a povinnou z vecného bremena a žalovanou 2/ ako darkyňou a oprávnenou z vecného bremena uzavretá darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena, ktorej vklad Okresný úrad Lučenec povolil dňa 25.11.2019 pod č. V-3262/2019. Keďže žalovaná 1/ je vnučkou žalovanej 2/, žalované sú navzájom blízkymi osobami podľa § 116 Občianskeho zákonníka, nakoľko sú príbuznými v priamom rade. K uzavretiu právneho úkonu, ktorého neúčinnosti sa žalobca odporovacou žalobou domáha, došlo v posledných 3 rokoch pred podaním žaloby, keďže darovacia zmluva bola zavkladovaná dňa 25.11.2019. Žaloba bola na súde podaná dňa 15.11.2022. Súd mal tak vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaná 2/ ako dlžník veriteľa (žalobcu) kvalifikovane zmenšila svoj majetok, keďže preukázateľne nevlastní žiadny iný majetok, ktorý by postačoval na uspokojenie veriteľovej vymáhanej pohľadávky. Žalované síce namietali, že žalovaná 2/ vlastní hnutelné veci v takej hodnote, že by postačovali na uspokojenie vymáhanej pohľadávky žalobcu, svoje tvrdenie však opätovne nijako nepreukázali, žalobca v konaní naopak listinnými dôkazmi jednoznačne preukázal, že súdny exekútor sa v rámci exekúcie pokúsil o vymoženie pohľadávky žalobcu predajom hnutelných vecí, avšak na základe súpisu hnutelných vecí patriacich žalovanej 2/ sa nezistil hnutelný majetok v takej hodnote, ktorá by postačovala na úhradu pohľadávky žalobcu. Jediným preukázaným príjmom žalovanej 2/, z ktorého súdny exekútor vykonáva zrážky, je dôchodok žalovanej 2/, pričom podľa predloženej správy o stave exekúcie je z takto vykonávaných zrážok pohľadávka žalobcu uspokojená vo výške 52,52 Eur mesačne, a teda predpokladaná doba úplného vymoženia pohľadávky žalobcu je približne 20 rokov. Zároveň súd poznamenal, že žalovaná 2/ má v súčasnosti 65 rokov, teda ide o človeka vo veku staroby, čo tiež značne ovplyvňuje úspešné vymoženie pohľadávky žalobcu. Na základe takto zistených skutočností súd dospel k záveru, že darovacou zmluvou číslo vkladu J./XXXX z 25.11.2019 došlo u žalovanej 2/ k takému značnému zmenšeniu jej majetku, v ktorého dôsledku preukázateľne dochádza k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky žalobcu.

1.8 Ďalej sa súd zaoberal skutočnosťou, či zmluva o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve bezplatného a doživotného užívania pozemkov CKN parc. č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a stavby súpisné č. XX rodinného domu stojaceho na pozemku CKN parc. č. XXX žalovanou 2/ ukracuje uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. V tejto časti dospel súd opätovne k záveru, že zriadené vecné bremeno ukracuje uspokojenie veriteľovej vymáhanej pohľadávky, nakoľko výrazne sťažuje predaj nehnuteľnosti vzhľadom na takúto existujúcu ťarchu, nakoľko vecné bremeno doživotného bývania osôb znižuje všeobecnú cenu nehnuteľností. Nemožno dôvodne predpokladať, že kupujúci by mohol mať záujem na odkúpení rodinného domu s príslušnými pozemkami, v ktorom býva osoba s doživotným právom užívania nehnuteľností, ktorej bývanie v rodinnom dome by musel trpieť bezodplatne. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by zriadenie vecného bremena bolo vykonané za odplatu, súd mal za to, že vecné bremeno bolo zriadené bezodplatne. Súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 76/2011, ktorý zaujal právny názor, že v prípade, že je v zmysle ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka voči veriteľovi právne neúčinný právny úkon o prevode nehnuteľnosti, vzťahuje sa tento právny následok na všetky neoddeliteľné časti tohto právneho úkonu, to znamená i na prípadné zriadenie vecného bremena k prevádzanej nehnuteľnosti v prospech prevodcu alebo niekoho iného. Ak je teda neúčinný úkon o prevode vlastníckeho práva, je neúčinný aj úkon, ktorým došlo k zriadeniu vecného bremena. Pokiaľ sa týka preukázania úmyslu účastníkov darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena ukrať veriteľa, v danom prípade je úmysel zrejmý, snahou účastníka zmluvy - oprávnenej z vecného bremena bolo zabezpečiť si možnosť bývania v

darovanej nehnuteľnosti doživotne, aj po prevode vlastníckeho práva na obdarovaného, čo priamo súvisí s úmyslom ukrátiť veriteľa týmito právnymi úkonmi. Súd preto na základe takto vykonaného dokazovania žalobe v celom rozsahu vyhovel.

1.9 O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo dňa 09.06.2023 podané odvolanie.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 23.06.2023. Primárne uviedol, že podanie žalovaných mienené ako odvolanie nespĺňa náležitosti v zmysle § 363 CSP a § 127 CSP, preto navrhol aby ho odvolací súd odmietol. Po vecnej stránke považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správne správny. Uviedol, že s procesnou obranou žalovaných ohľadne spoluvlastníckych podielov žalovanej 2/ na nehnuteľnostiach a aj s tvrdením o „zaopatrovacom charaktere“ napadnutej darovacej zmluvy sa súd prvej inštancie zákonne a správne vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie je logické, presvedčivé a vecne správne.

4. Po predložení veci odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní dňa 12.07.2023 odvolací súd vec vrátil súdu prvej inštancie bez rozhodnutia, ako predčasne predloženú a uviedol súdu prvej inštancie, ako má v ďalšom postupovať, keď bolo potrebné uznesením vyzvať žalované 1/ a 2/, ktoré sú obe spoločne zastúpené právnym zástupcom na odstránenie väd podania mieneného ako odvolanie. Bolo potrebné, aby súd prvej inštancie žalované vyzval, aby v súdom určenej lehote doplnili odvolanie tak, aby z neho bolo zrejmé, kto ho podáva, v akom rozsahu sa rozsudok súdu prvej inštancie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, čoho sa odvolateľ, prípadne odvolatelia domáhajú. Zároveň odvolací súd zadal súdu prvej inštancie poučiť sporovú stranu v zmysle § 129 ods. 3 CSP, že pokiaľ v stanovenej lehote podanie mienené ako odvolanie nedoplní ani neopraví, súd môže jeho podanie odmietnuť.

5. Po vrátení veci súdu prvej inštancie tento postupoval v zmysle intencií daných odvolacím súdom a žalované 1/, 2/ uznesením vyzval na doplnenie neúplného odvolania.

6. Dňa 02.10.2023 na výzvu súdu prvej inštancie bolo súdu prvej inštancie doručené podanie nazvané ako „Odvolanie“, pričom v záhlaví uvedeného podania boli uvedené a označené obe žalované, avšak odvolanie bolo podpísané len žalovanou 1/ E. A.. V tomto žalovaná 1/ uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda odvolaním vo všetkých jeho výrokoch s poukazom na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP. Uviedla, že žalobca má za to, že týmto ukracujúcim právnym úkonom - darovacou zmluvou sa žalovaná 2/ zbavila jediného svojho hodnotnejšieho majetku, z ktorého by mohla byť jeho pohľadávka na náhradu trov uspokojená. Predmetné nehnuteľnosti predstavovali jediný majetok povinnej – žalovanej 2/, ktorý by (ak by ho bezprostredne po doručení uznesenia nepreviedla) mohol byť v rámci exekúcie použitý na uspokojenie pohľadávky žalobcu (exekúciou, predajom nehnuteľností). Odvolateľka namietala, že žalovaná 2/ však ešte vlastní pozemky a lesy, pričom podiel žalovanej je 3.633,78 m², ktorý nikdy nedarovala, nepreviedla na inú osobu, kde je od roku 2020 plomba B./XXXX (súdny exekútor JUDr. Jozef Ďurica) a do dnešného dňa nebol uskutočnený predaj, kde by bol uspokojený vlastný brat teda žalobca aj napriek tomu, že žalovaná dostala viacero ponúk na odpredaj uvedených pozemkov, z ktorých by bola uspokojená pohľadávka žalovaného. Preto žalobca zavádza, že má za to, že týmto ukracujúcim právnym úkonom, t. j. darovacou zmluvou sa žalovaná 2/ zbavila jediného svojho hodnotnejšieho majetku, z ktorého by mohla byť jeho pohľadávka na náhradu trov konania uspokojená. Žalovaná 2/ darovala nehnuteľnosť žalovanej 1/ s tým, že povaha darovacej zmluvy je svojím účelom tzv. zaopatrovacou zmluvou.

6.1. Ďalej odvolateľka poukázala na to že exekučným titulom – rozsudkom Okresného súdu Lučenec pod č.k. 4C/4/2019 – 276 zo dňa 19. 05. 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. 12. 2021 bola žalovaným uložená povinnosť tieto nehnuteľnosti vypratať. Nehnuteľnosť bola vyprataná v zmysle rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4C/4/2019-276 zo dňa 19.05.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.12.2021 sp. zn. 17Co/42/2021, a to konkrétne dňa 29.01.2022 a k poškodeniu nehnuteľnosti došlo 26.04.2022. Uvedenú škodu si mohol spôsobiť aj sám poškodený. Ďalej sa odvolateľka vyjadrovala k obsahu návrhu na zastavenie exekúcie vedenej pod sp. zn. XXXXX XXX/XX.

6.2 Žalovaná 1/ tiež poukázala na námietky žalobcu o tom, že pokiaľ žalovaná 1/ opakovane uvádzala, že v Lučenci už minimálne od roku 2019 nebýva a reálne žije a zdržiava sa v Banskej Bystrici,

potom nemôže byť pravdivé tvrdenie o tom, že sa o žalovanú 2/ bývajúcu v Lučenci stará alebo ju zaopatruje. Z týchto dôvodov ani uzavretie odporovanej darovacej zmluvy so zriadením vecného bremena v mesiaci november nemohlo byť podľa žalobcu formou akejsi zaopatrovacej zmluvy, ako to uvádzajú žalované. Bez ohľadu na spornosť tvrdení žalovaných však podľa žalobcu skutočnosti tvrdené žalovanými z právneho hľadiska 15C/117/2022 žiadnym spôsobom nevyvracajú dôvodnosť odporovacej žaloby, pretože ani plnenie z právneho či morálneho záväzku nevyvracia úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa uskutočnením takých právnych úkonov a za takých okolností, ako je to v prejednávacom prípade. Žalovaná 1/ študovala a pracuje do dnes v Banskej Bystrici, a výpoveď sa týka nehnuteľnosti na F. XX, H. - G., pričom starú mamu - žalovanú 2/ a taktiež rodičov navštevuje pravidelne týždenne a raz mesačne prispieva starej mame sumou 100,- Eur; do predmetnej nehnuteľnosti vložila aj finančné prostriedky na zhodnotenie nehnuteľnosti, nakoľko brat žalovanej 2/ od žalovanej 2/ požaduje z dôchodku v sume 130,- Eur a vdovského dôchodku 320,- Eur vymáhanú sumu 75,- Eur. V súčasnosti je vedená exekúcia sp. zn. 359EX 757/19 vykonávaná len voči žalovanej 2/ ako jedinej povinnej, pričom po vykonaní zrážok z dôchodku je žalovanej exekútorom mesačne strhávaná suma cca. 50,- Eur, pričom z každej vymoženej úhrady si 24% ponecháva súdny exekútor na trovy exekúcie. Pri aktuálnej výške istiny exekvovanej pohľadávky to znamená, že istina pohľadávky bude splatená za takmer 27 rokov. Preto žalovaná 1/ má za to, že predmetnou darovacou zmluvou nebol žalobca poškodený ani ukrátený, pretože žalovaná 1/ sa stará o svoju mamu, prispieva jej finančne, materiálne, taktiež sa podieľa na zveľadovaní nehnuteľnosti. Žalovaná 2/ „si riadne plní svoje povinnosti voči vedenej exekúcii“, do dnešného dňa nespeňažila svoj ostatný majetok ani ona a ani žalovaný prostredníctvom exekúcie, darovacou zmluvou nikoho neukrátila v rodine, naopak využila právo bývania, strechy nad hlavou a starostlivosť o jej zdravotný stav. S poukazom na uvedené odvolateľka navrhla, aby odvolací súd „prvostupňové rozhodnutie zrušil a žalobu zamietol“.

7. Odvolanie žalovanej 1/ (neopätrené podpisom žalovanej 2/) bolo doručené žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu dňa 26. 10. 2023 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

8. K doplnenému odvolaniu sa žalobca nevyjadril, vyjadril sa však k pôvodne uplatnenému podaniu mienenému ako odvolanie, doručenému súdu dňa 09. 06. 2023, tak, ako odvolací súd uviedol vyššie.

9. V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie s prihliadnutím na jeho doplnenie, posúdil ako odvolanie podané žalovanou 1/ a to vzhľadom na absenciu podpisu žalovanej 2/. Zároveň však vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania je určenie neúčinnosti dvojstranného právneho úkonu resp. úkonov, ktorých stranami sú žalovaná 1/ a žalovaná 2/, žalované tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, preto sa odvolanie žalovanej 1/ vzťahuje i na žalovanú 2/.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Na základe podaného odvolania žalovanej, tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalovanej 1/ a odvolacie dôvody žalovanej 1/ uvedené v jej odvolaní, pri viazanosti odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1, CSP odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalovanej dôvodné nie je. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom odvolací súd zároveň konštatuje správnosť dôvodov

napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania, v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; čo sa týka preskúmania veci samej odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby dospel k správny skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie je správne.

14. Nad rámec uvedeného odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci odvolaním napadnutým rozsudkom súd určil, že darovacia zmluva so zriadením vecného bremena uzatvorená medzi žalovanou 1/, ako obdarovanou a žalovanou 2/, ako darkyňou zo dňa 08.11.2019, vklad vlastníckeho práva ktorej bol povolený rozhodnutím zo dňa 25.11.2019 (špecifikovanej vyššie v odôvodnení a vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu) je voči žalobcovi právne neúčinná. Osobitným výrokom súd prvej inštancie tiež určil, že zriadenie vecného bremena predmetnou darovacou zmluvou, spočívajúceho v práve doživotného užívania žalovanej 2/, ktorej vklad vecného bremena v prospech žalovanej 2/, bol povolený dňa 25.11.2019, je voči žalobcovi právne neúčinné.

15. Súd prvej inštancie poukázal predovšetkým na časovú súslednosť úkonov a konaní žalovanej 1/ a žalovanej 2/, keď uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/89/2013-545 zo dňa 28.10.2019, ukladajúce žalovanej 2/ I. I. (a K. A. spoločne a nerozdielne) povinnosť zaplatiť žalobcovi (v predmetnom konaní) titulom trov konania sumu 13 792,- Eur, bolo žalovanej 2/ doručené dňa 04.11.2019, pričom následne, o štyri dni neskôr, bola medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ uzavretá darovacia zmluva a zároveň zmluva o zriadení vecného bremena, ktorou žalovaná 2/ ako darkyňa bezodplatne (darovaním) previedla na žalovanú 1/ svoj nehnuteľný majetok, z ktorého jediného by bolo reálne možné uspokojenie súdom judikovanej pohľadávky žalobcu. Súd prvej inštancie takýto prevodný úkon vyhodnotil ako úkon vykonaný účelovo s cieľom chrániť majetok žalovanej 2/ pred veriteľom, sledujúci zmarenie možnosti veriteľa uspokojiť jemu priznanú pohľadávku z majetku dlžníka – žalovanej 2/. Právny úkon darovania žalovanej 2/ a právny úkon zriadenia vecného bremena na prevedenej nehnuteľnosti súd prvej inštancie vyhodnotil ako právny úkon veriteľa ukracujúci.

16. V prejednávanej veci bolo zároveň zistené, že súdom uloženú povinnosť nahradiť žalobcovi pohľadávku titulom náhrady trov konania si žalovaná 2/ I. I. a K. A. (dcéra žalovanej 2/) dobrovoľne nespĺnili, voči menovaným bola iniciovaná a vedená exekúcia pod sp. zn. 359EX 757/19, keď dňa 11.12.2019 Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 11.12.2019 poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

17. Hoci na splnenie povinnosti zaplatiť sumu 13 792,- Eur boli povinné I. I. (žalovaná 2/) a K. A. spoločne a nerozdielne, v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok K. A. uznesením zo dňa 15.08.2022 sp. zn. 6OdK/308/2022, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 162/2022 zo dňa 22.08.2022, bola exekúcia voči K. A. ex lege zastavená a v súčasnosti je exekúcia vedená len voči žalovanej 2/ I. I., ako jedinej povinnej.

18. Prevedenie nehnuteľného majetku väčšej hodnoty, z ktorého by reálne mohla byť uspokojená súdom judikovaná pohľadávka žalobcu, niekoľko dní po doručení uznesenia súdu, ukladajúceho povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi v sume 13.792,- Eur, a to bezodplatne - darovaním svojej vnučke, teda osobe blízkej, nemožno hodnotiť inak ako prevodný právny úkon vykonaný účelovo, sledujúc zmenšenie majetku darcu, v úmysle ukrátiť veriteľa – žalobcu. Prevodný právny úkony darovania bol navyše v súdnej veci spojený s úkonom zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného užívania, so zrejým cieľom zabezpečenia si bývania žalovanou 2/ v nehnuteľnosti, z ktorej sa reálne mohol uspokojiť žalobca, a to napr. jej predajom, avšak ktorá nehnuteľnosť bola bezodplatne prevedená do vlastníctva vnučky žalovanej 2/.

Hypotézu popísanej skutkovej situácie prejednávanej veci upravuje zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v ust. § 42a ods. 2 a 3 (ďalej len „Občiansky zákonník“), ktorého citáciu a výklad uviedol už súd prvej inštancie, v ktorom právny predpis posilňuje právnu pozíciu takto ukracovaného veriteľa, keď prostredníctvom konštrukcie vyvrátiteľných zákonných domnienok zjednodušuje odporovanie tým úkonom dlžníka, ktorým došlo k prevodu exekvovateľného majetku na osobu dlžníkovi blízku alebo ktoré (úkony) dlžník urobil v prospech takejto osoby. V prípade režimu blízkych osôb možno bez ďalšieho odporovať právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav, ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho

motívu alebo ukracujúceho úmyslu dlžníka. Úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa sa v týchto prípadoch prezumuje zo zákona a jeho skutočný úmysel nie je na účely procesného úspechu odporujúceho veriteľa relevantný. U blízkych osôb nadobúdateľov sporného majetku dlžníka Občiansky zákonník stanovuje vyvrátenú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa poznali. Blízka osoba (a tiež osoba s rovnakým postavením) však môže účinne zabrániť odporovaniu zo strany veriteľa tým, že zákonnú domnienku v konaní vyvráti a preukáže, že ukracujúci úmysel dlžníka nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Uvedené sa však žalovanej 1/ v konaní preukázať nepodarilo, procesná obrana žalovanej 1/ v konaní ani nebola vedená touto líniou.

19. Odvolanie žalovanej 1/ tvorí po obsahovej stránke predovšetkým konštatovanie skutkového stavu a prehľadu stavu súdnych a exekučných konaní vedených medzi sporovými stranami. Po vecnej stránke podstatná a k veci vzťahujúca sa je argumentácia žalovanej 1/ spočívajúca v tvrdení, že: 1. žalovaná 2/ má i iný majetok (pozemky a lesy, kde podiel žalovanej 2/ je 3 633m²), z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu a že: 2. predmetnou darovacou zmluvou nebol žalobca poškodený ani ukrátený, pretože „žalovaná 1/ sa stará o svoju starú mamu, prispieva jej finančne, materiálne a taktiež sa podieľa na zveľaďovaní nehnuteľnosti. Žalovaná si riadne plní svoje povinnosti voči vedenej exekúcii a do dnešného dňa nespeňažila svoj ostatný majetok a ani darovacou zmluvou nikoho v rodine neukrátila, naopak využila právo bývania, strechy nad hlavou a starostlivosť o jej zdravotný stav“.

20. Uvedená argumentácia bola síce mienená k meritu prejednávanej veci, avšak nemožno ju vyhodnotiť ako dôvodnú a spôsobilú prívodiť iné rozhodnutie o veci, než aké učinil súd prvej inštancie. S odvolacou námietkou žalovanej o tom, že žalovaná 2/ „vyžila právo bývania, strechy nad hlavou a starostlivosť o jej zdravotný stav“ možno súhlasiť len v tom zmysle že darovacou zmluvou, ktorou bolo zároveň zriadené vecné bremeno v prospech pôvodnej vlastníčky (darkyne) I. I., t. j. žalovanej 2/, si žalovaná 2/ skutočne zabezpečila právo bývania zriadením vecného bremena v nehnuteľnosti, ktorú bezodkladne po tom, ako získala vedomosť, že je povinná žalobcovi plniť na základe súdneho rozhodnutia, bezodplatne previedla na blízku osobu, svoju vnučku. Žalovaná 2/ tak skutočne využila možnosť zabezpečiť si bývanie, avšak spôsobom (prevodným úkonom darovania) ukracujúcim veriteľa, keď zámerne zmenšila svoj majetok, z ktorého by mohla byť súdom priznaná pohľadávka uspokojená resp. vymožená a tento darovala osobe blízkej – svojej vnučke. Konala teda spôsobom, kedy má veriteľ v zmysle ust. § 42a ods. 3 a 42b Občianskeho zákonníka zákonnú možnosť účinne odporovať takémuto ukracujúcemu právnomu úkonu, čo veriteľ predmetnou žalobou i učinil a právnomu úkonu úspešne odporoval. Odvolaciu námietku žalovanej 1/, spočívajúcu v tvrdení, že žalovaná 2/ „darovacou zmluvnou v rodine nikoho neukrátila“, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, ktorej nemožno prisvedčiť a ktorá nezodpovedá skutkovému a právnomu stavu zistenému v konaní.

21. V podanom odvolaní žalovaná 1/ tiež namietala, že žalovaná 2/ má i iný majetok a prevádzaný nehnuteľný majetok nebol jediným majetkom, z ktorého by sa žalobca (veriteľ) mohol uspokojiť a to podiely na nehnuteľnostiach – pozemky a lesy evidované na LV č. XXX. Uvedenou argumentáciou sa už zaoberal súd prvej inštancie, keď uvedenú okolnosť skúmal i súdny exekútor, ktorý vedie exekúciu 59EX 757/19. Podľa správy súdneho exekútora žalovaná 2/ (ako povinná 2/) „nemá zriadené účty v bankách, nie je zamestnaná, nevlastní motorové vozidlo, je poberateľkou dôchodku, je vlastníčkou nehnuteľnosti v katastri obce Látka zapísaných na LV XXX, LV XXXX, LV XXXX a G. XXXX, ktoré sú vzhľadom na veľkosť a spoluvlastnícky podiel povinnej neexekvovateľné“.

22. Žalovaná 1/ v podanom odvolaní i sama konštatuje, že k uvedeným nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXX je zriadené exekučné záložné právo, čo znamená že súdny exekútor, ktorý exekúcie vedie má o uvedenom majetku tvoriacom spoluvlastnícke podiely vedomosť, uvedený v exekúcii i zaistil avšak konštatoval, že uvedené nehnuteľnosti vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckych podielov sú neexekvovateľné a preto nemožno očakávať, že by pohľadávka veriteľa (žalobcu) v istine 13 792,- Eur mohla byť reálne uspokojená predajom spoluvlastníckych podielov k (najmä) lesným pozemkom, na ktorý (iný) majetok poukázala žalovaná v odvolaní. S poukazom na uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolaciu námietku žalovanej 1/ ako nedôvodnú.

23. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania dospel k záveru o vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a tento v jeho meritórnych výrokoch I. a II. potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

24. Odvolací súd preskúmal i správnosť výroku III. o trovách konania, nakoľko sa jedná o výrok závislý. Keďže súd prvej inštancie správne vyhodnotil celkový úspech žalobcu v predmetnom konaní, správnym je i výrok III. rozsudku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie uložil obom žalovaným spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% podľa § 255 ods. 1 CSP. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie i v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalovaných, tieto neboli úspešné ani sčasti, a preto žalobcovi, právne zastúpenému v predmetnej právnej veci, vznikol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vzhľadom k tomu, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním trovy reálne vznikli (trovy právneho zastúpenia), odvolací súd rozhodol tak, že žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).